

Veera Leinonen ja Hanna-Kaisa Marjala

**SUOMEN HIPPOKSEN RAVIKILPAILUSÄÄNNÖT SÄHKÖISEKSI
OPETUSMATERIAALIKSI**

**SUOMEN HIPPOKSEN RAVIKILPAILUSÄÄNNÖT SÄHKÖISEKSI
OPETUSMATERIAALIKSI**

Veera Leinonen ja
Hanna-Kaisa Marjala
Opinnäytetyö
Kevät 2020
Maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelma, Agrologi

Tekijät: Veera Leinonen ja Hanna-Kaisa Marjala
Opinnäytetyön nimi: Suomen Hippoksen ravikilpailusäännöt sähköiseksi opetusmateriaaliksi
Työn ohjaajat: Merja O'Rourke, Oulun ammattikorkeakoulu ja Helena Hyvämäki-Mäenpää, Kata-riina Lamminpää, Suomen Hippos ry
Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2020 Sivumäärä: 29

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Suomen Hippos ry, joka on suomalaisen raviurheilun keskusjärjestö. Opinnäytetyön aiheena oli luoda ravikilpailusäännöt sähköiseen muotoon. Tavoitteena oli tehdä ravikilpailusäännöistä opetusmateriaali, joka helpottaa sääntöjen opettelua sekä opettamista. Ajolupakursseilla on kattava yhteinen opetusmateriaali, mutta ravikilpailusääntöjä ei aiemmin ole ollut opetusmateriaalina sähköisessä muodossa.

Suomessa raviohjastajilta vaaditaan C-ajolupa hevosten kanssa ja poniohjastajilta P-ajolupa, jolla lapset ja nuoret saavat ohjastaa poneja poniravilähdöissä. Nämä luvat vaativat osallistumisen ajolupakurssille ja loppukokeen hyväksytyin suorittamisen. Suomessa järjestetään ajolupakursseja ympäri vuoden usealla paikkakunnalla. Näitä kurseja järjestävät raviradat ja hevosjalostusliitot. Kurssilla opetellaan ravikilpailusäännöt ja käytännönharjoituksena ravilähdön lähetystavat.

Opinnäytetyö oli toiminnallinen ja tavoitteena oli luoda jatkossa ravikilpailusääntöjen muuttuessa muokattava, ilman verkkoyhteyttä toimiva helppokäyttöinen materiaali. Opinnäytetyön tuloksena on syntynyt opetusmateriaalipaketti, jossa ravikilpailusäännöt on koottu PowerPoint-esitykseksi. Sääntöjä on pyritty visualisoimaan niin hyvin kuin mahdollista. Visualisoinnin tarkoitus on helpottaa sääntöjen oppimista ja tämä materiaali on tarkoitettu myös helpottamaan niiden opettamista. Sääntöihin on liitetty kuvia, videoita, aikajanoja ja taulukoita.

Kirjallisessa raportissa kartoitetaan yleisesti raviurheilua Suomessa sekä esitellään kilvanajoon vaadittavat luvat. Työssä perehdytään myös hieman eri oppimistyyliin ja niiden hyödyntämiseen materiaalin teossa. Pedagogisuuteen ei ole syvemmin perehdytty ja sitä raportissa käsitellään rajallisesti eri oppimistyyliin viitaten. Raportissa esitellään valmis opetusmateriaali pääpiirteittäin.

Opinnäytetyönä valmistuvaa opetusmateriaalia tullaan käyttämään raviajokurssilla sekä ravihevosten valmentajilta vaadittavissa vastuvalmentajakoulutuksissa. Opetusmateriaali tullaan liittämään toimeksiantajan omaan oppimisympäristöön, josta sitä pystyy hyödyntämään monella tavalla, sekä tarvittaessa sääntöjen muuttuessa muokkaamaan.

Tässä opinnäytetyössä syntynyttä opetusmateriaalia voi kehittää myös tulevaisuudessa ja siihen pystyy helposti lisäämään esimerkiksi ravikilpailusääntöjä täydentävistä oheismateriaaleista koostettua opetusmateriaalia.

Asiasanat: raviurheilu, C-ajolupa, P-ajolupa, sähköinen opetusmateriaali, visuaalinen oppiminen

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Agricultural and Rural Industries

Authors: Veera Leinonen and Hanna-Kaisa Marjala

Title of thesis: Harness Racing Competition Rules for Online Teaching Materials on The Finnish Trotting and Breeding Association

Supervisors: Merja O'Rourke, Oulu University of Applied Sciences and Helena Hyvämäki-Mäenpää, Katariina Lamminpää, The Finnish trotting and Breeding Association

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2020 Number of pages: 29

The purpose of this thesis was to produce harness racing competition rules for online teaching materials. The commissioner of the thesis is The Finnish trotting and Breeding Association. The aim of this thesis was to create an electronic teaching material, that is easy to use and works without an internet connection. Images, videos, timelines and spreadsheets are attached to the rules. The aim was to make the rules as visual as possible and make learning more interesting especially for children.

In Finland harness racing competitions drivers need a C-driving license and children who compete with ponies need a p-driving license. These driving licenses require participation in a harness racing driving license course and approved final examination. Racetracks and horse breeding associations arrange these courses all year around and in several locations. During the driving license course participants learn the harness racing competition rules and do practical exercise on starting methods.

This thesis is functional, and the purpose is to develop a visual teaching material package on the harness racing competition rules. The finished material contains almost 300 slides.

The written report presents in general Finnish harness racing and the permits required to drive. The work also introduces different learning styles and their utilization in the making of the material. The report presents the main features of the thesis.

The new electronic teaching material facilitates teaching and makes learning easier. This material will be used for driving license courses.

Keywords: harness racing, driving license, electronic teaching material, visual learning

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	RAVIURHEILU SUOMESSA	8
2.1	Historia	8
2.2	Nykypäivän raviurheilu	9
2.3	Ravikilpailusäännöt	10
3	AJOLUPAKURSSIT	11
3.1	C-ajolupa	11
3.2	C-montéajolupa eli mC-ajolupa	12
3.3	P-ajolupa	12
3.4	Vastuuvallmentajakoulutus.....	13
4	SÄHKÖISEN OPETUSMATERIAALIN TOTEUTTAMINEN	14
4.1	Työn tavoitteet ja eri oppimistyylien huomioiminen	14
4.2	Työn suunnittelu ja eteneminen.....	15
4.3	Työvälineet ja materiaalit.....	16
5	SÄHKÖISEN OPETUSMATERIAALIN ESITTELY	18
5.1	Dian perusrakenne	19
5.2	Havainnollistaminen	20
5.3	Lomakkeet ja sääntöjä täydentävä oheismateriaali	22
5.4	Poniravikilpailusäännöt.....	23
6	POHDINTAA.....	26
	LÄHTEET	28

1 JOHDANTO

Ravikilpailusääntöjä tarvitaan ravikilpailuissa ja siihen liittyvässä toiminnassa. Ravikilpailusäännöt koskevat kaikkia ravikilpailuissa ja ravihevosten parissa työskenteleviä ammattilaisia ja harrastajia. Tämän opinnäytetyön aiheena on tehdä ravikilpailusäännöt sähköiseksi opetusmateriaaliksi. Työn toimeksiantajana toimii Suomen Hippos ry. Suomen Hippoksen puolesta työn ohjaajina toimivat nuoriso- ja koulutustoiminnan koordinaattori Helena Hyvämäki-Mäenpää sekä raviurheilupalveluosastolta Katariina Lamminpää. Ohjaavina opettajina toimivat Matti Järvi ja Merja O'Rourke. Opinnäytetyönä valmistuvaa opetusmateriaalia tullaan käyttämään C- ja P-ajolupakursseilla sekä vastuvalmentajakoulutuksissa. Idea opinnäytetyön aiheesta on lähtöisin Hippoksen nuoriso- ja koulutustoiminnan koordinaattorilta, joka toimii myös ohjaajana.

Toimeksiantajamme Suomen Hippos ry on raviurheilun ja hevoskasvatuksen suurin keskusjärjestö Suomessa. Järjestön tärkeimmät tehtävät ovat pitää rekisteriä ja kantakirjaa kaikista Suomessa kasvatettavista hevosroduista sekä johtaa ja valvoa ravikilpailutoimintaa. Lisäksi Suomen Hippos harjoittaa koulutus-, järjestö- ja julkaisu- toimintaa. Jäsenyhteisöjä Suomen Hippokseen kuuluu 130. (Suomen Hippos ry 2020a, viitattu 7.4.2020.)

Hippos julkaisee ravikilpailusäännöt vuosittain painettuna sääntökirjana sekä ne julkaistaan myös sähköisessä muodossa Hippoksen verkkosivuilla. Nämä julkaisut eivät sisällä kuvia eikä muutaakaan havainnollistamismateriaalia, ainoastaan ravikilpailusäännöt kirjoitettuna pykälien muotoon. Ajolupakursseilla säännöt opetellaan ohjaajan lukemana, joka voi olla varsinkin lapsille pitkästyttävää sekä hankalaa aikuisille, joilla on jonkin asteisia oppimisvaikeuksia. Ravikilpailusääntöjen nykyisen muodon takia ne on haastava opettaa ja se tapa millä sääntöjä opetetaan, jää kurssin vetäjän pedagogisten taitojen varaan. Lapset ja nuoret hyötyvät sääntöjen visualisesta esitystavasta varmasti eniten, koska visualisoimalla säännöistä tulee mielenkiintoisempia ja kiinnostavampia opetella.

Ravihevosten ohjastajilta vaaditaan kilvanajoon C-ajolupa ja ponien ohjastajilta P-ajolupa. C-ajolupakurssille voi hakea vähintään 16-vuotias vakinaisesti Suomessa asuva henkilö, joka hallitsee perusasiat hevosen käsittelyssä, valjastuksessa ja ohjastuksessa. Poniohjastajien ikäraja on 9-18 vuotta. Perustaidot tarkistetaan ennen kurssia pääsykokeella. Korttikursseja järjestävät yleensä oman alueen hevosjalostusliitot sekä raviradat. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 7.4.2020.)

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda sähköinen opetusmateriaali ravikilpailusäännöistä. Työssä visualisoitiin sääntöjä helpommin ymmärrettäviksi sekä helpommin kurssien ohjaajien opetettavaksi. Opinnäytetyötä varten tehtiin retki Helsinkiin tutustumaan Hippos-taloon ja Vermon ravirataan, jossa päästiin tuomaritorniin seuraamaan raveja sekä haastattelemaan ravialan eri asiantuntijoita.

Ravikilpailusääntökirjan muuntamisen tarve sähköiseen muotoon on tullut myös omasta kokemuksesta, kun Veera on vetänyt useita ponijolupakursseja vuosien aikana. Aihepiiri ja toimintaympäristö on myös Hanna-Kaisalle tuttu, koska hän toimii harrastajavalmentajana ja ohjastaa satunnaisesti kilpaa.

2 RAVIURHEILU SUOMESSA

Raviurheilun keskiössä on hevonen. Raveissa hevoset kilpailevat keskenään ja niitä ohjaavat ohjastajat joko kärryiltä tai ratsastaen. Hevoset kilpailevat vauhtinsa ja kestävyytensä paremmuudesta. Raveilla on pitkä historia ja se on suosittu laji ympäri maailmaa. Kansainvälisesti tarkasteltuna Suomi kuuluu neljän suurimman ravimaan joukkoon Euroopassa. Suomalaisia raviurheilijoita arvostetaan maailmanlaajuisesti (Suomen Hippos ry 2020c, viitattu 16.4.2020). Ravikilpailut ovat tarkoin säännösteltyjä. Ravikilpailusäännöissä kerrotaan kilpailutoiminnan osallistumisen ehdot, vastuut ja velvollisuudet kaikkien ravikilpailuihin osallistuvien sekä niitä järjestävien osalta. (Suomen Hippos ry 2020d, viitattu 16.4.2020.)

2.1 Historia

Raviurheilu on saanut alkunsa Suomessa 1800-luvulla. Ensimmäiset ravit ovat olleet jäällä ajettavia kilpailuja eli jääraveja. (Suomen Hippos ry 2020e, viitattu 16.4.2020.) Ensimmäiset jääravit järjestettiin Turussa Aurajoen jäällä vuonna 1817. Vuonna 1865 valtio ryhtyi tukemaan ravikilpailuja ja perustettiin niin kutsutut valtionajot. Siihen aikaan kilpailuilla oli kuitenkin enemmän jalostukselliset tavoitteet. 1800-luvun lopulla oli jo alettu perustamaan yksityisiä raviseuroja ja ensimmäinen maakuntarata valmistui Helsingin Oulunkylään. (Suomen Hippos ry 2020f, viitattu 16.4.2020.)

1900-luvun alussa perustettiin kantakirja Suomen omalle kansallisrodulle suomenhevoselle. Silloin suljettiin sekarotuiset yksilöt pois jalostuksesta ja valtion kilpa-ajoista. 1919 maan johtavat raviseurat perustivat Suomen ravirenkaan johtavaksi keskusjärjestöksi ja vuonna 1924 järjestettiin ensimmäiset Kuninkuusravit Lahdessa. Kuninkuusravit ovat edelleen suurin yksittäinen kilpailu suomenhevosille. Ensimmäiset totoravit, eli ravit, joissa on mahdollisuus pelata vedonlyöntiä rahalla raviländössä kilpailevista hevosista, järjestettiin vuonna 1928, kuitenkin vasta 1960-luvulla totopelit yleistyivät ja pelivaihdot alkoivat kasvamaan. Vuonna 1973 hevosjalostuksen ja raviurheilun keskusjärjestöt yhdistyivät Suomen Hippos ry: ksi. (Suomen Hippos ry 2020f, viitattu 16.4.2020.)

2.2 Nykypäivän raviurheilu

Nykyään Suomessa järjestetään raveja vuoden jokaisena päivä, lukuun ottamatta jouluaattoja ja joulupäivää. Kilpailut vaihtelevat kansainvälisten kilpailujen, maakuntaratojen iltaravien sekä pienien paikallisravien välillä.

Suomessa raveihin osallistuu noin 6 600 hevosta ja hieman alle 2 000 ohjastajaa. Ammattivalmentajia Suomessa on noin 160. Harrastajavalmentajia on rekisteröity jopa yli 7 000 henkilöä. Ravikilpailuissa pelattavien hevospelien kokonaisvaihto on vuosittain noin 230 miljoonaa euroa. Rahapalkintoja maksetaan noin 18 miljoonaa euroa. (Suomen Hippos ry 2020c, viitattu 16.4.2020.)

Suomessa on tällä hetkellä 43 ravirataa (kuvio 1). Näillä radoilla järjestetään totoraveja, joissa voi pelata hevospelejä. Näiden ratojen lisäksi Suomessa on lähes 120 harjoitusravirataa. (Suomen Hippos ry 2020g, viitattu 16.4.2020.)

KUVIO 1. Suomen raviradat (Suomen Hippos ry 2020g, viitattu 9.5.2020)

2.3 Ravikilpailusäännöt

Suomen Hippos on laatinut ravikilpailusäännöt, joissa kerrotaan kilpailutoimintaan osallistumisen ehdot, vastuut ja velvollisuudet. Ravikilpailusääntöjä tulee noudattaa kaikkien ravikilpailuihin osallistuvien henkilöiden kuten, ravikilpailujen järjestäjien, kilpailujen toimihenkilöiden sekä kilpailuihin osallistuvien hevosten ohjastajien, valmentajien, omistajien ja hoitajien. Ravikilpailuja täydentäviä ja tarkentavia sääntöjä ja määräyksiä ovat muun muassa jalostusohjesäännöt, suurkilpailusäännöt, lääkintämääräykset ja varusteopas. (Suomen Hippos ry 2020d, viitattu 16.4.2020.)

Suomen Hippoksen sääntövaliokunta käsittelee ravikilpailusääntöjen muutosesityksiä, joita voi tulla esimerkiksi Suomen Ravivalmentajat ry:ltä sekä Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry:ltä. Suomen Hippoksen hallitus tekee lopulliset päätökset sääntöjen muutosehdotuksien hyväksymisestä. Ravikilpailusääntöjä voidaan muokata vuosittain ja poikkeustapauksissa myös kuluvan vuoden aikana. (Suomen Hippos ry 2020h, viitattu 16.4.2020.)

Kilpailuaikana, joka alkaa tunti ennen ensimmäisen lähdön esittelyä ja päättyy puoli tuntia viimeisen lähdön jälkeen, ravikilpailusääntöjä valvoo kilpailutuomaristo. Tuomaristo käsittelee toimiaikanaan kaikki kilpailualueella sattuvat rikkomukset lukuun ottamatta niitä tapauksia, jotka kuuluvat kilpailueläinlääkärin toimensa puolesta ratkaistaviin. Järjestävän seuran hallitus ratkaisee käsiteltävät tapaukset ravikilpailusääntöjen perusteella muina kuin tuomariston toimiaikana. Rangaistuksia voidaan antaa ravien aikana sääntöjen rikkomisesta, jos se aiheuttaa etua tai haittaa itselle, toiselle kilpailijalle tai järjestäjälle tai joka kohdistuu hevoseen. Kilpailutuomaristo voi käyttää rangaistuksina varoitusta, sakkoa ja ajo- tai kilpailukieltoa. Rangaistuksien periaatteena on, että se on oikeassa suhteessa lähdön palkintoihin ja rangaistus suurenee rikkomuksen toistuessa ja laadun pahentuessa. (Suomen Hippos ry 2020i, viitattu 16.4.2020.)

Ravikilpailusäännöt ovat luettavissa Suomen Hippoksen verkkosivuilta tiedostomuodossa. Ravikilpailusäännöt ovat ladattavissa kirjamuodossa. Ravikilpailusäännöt saa myös ladattua verkkosivulta ruotsinkielisenä. Ravikilpailusääntöjä täydentäviä ja tarkentavia sääntöjä ja määräyksiä ovat muun muassa jalostusohjesäännöt, suurkilpailusäännöt, lääkintämääräykset ja varusteopas. (Suomen Hippos ry 2020d, viitattu 16.4.2020.)

3 AJOLUPAKURSSIT

Jotta ravikilpailuihin voi osallistua hevosen kanssa, täytyy ohjastajalla ja hevosen valmentajalla olla kilpailulisenssi. Kilvanajoon vaaditaan ohjastajalta C-ajolupa sekä vuosittain maksettava kilpailulisenssimaksu. (Suomen Hippos ry 2020j, viitattu 25.4.2020.) Montékilpailuun eli raviratsastukseen vaaditaan C- tai mC-ajolupa. Poniohjastajilta vaaditaan P-ajolupa. Harrastajavalmentajat osallistuvat vastuupalmentajakoulutukseen, jotta saavat ilmoittaa hevosen kilpailuun ja toimia valmentajana. Ajolupakursseja järjestävät raviradat ja hevosjalostusliitot ja niitä on vuodessa useita ympäri Suomea. Ajolupakursseille pääsemiseksi vaaditaan pääsykoe, jossa esitetään perustaidot valjastamisesta, hevosen käsittelystä sekä ajamisesta. Hippoksen omilla verkkosivuilla on luettelo vuosittain järjestettävistä kursseista. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 25.4.2020.)

3.1 C-ajolupa

C-ajolupa vaaditaan, kun ohjastetaan ravihevosta ravikilpailussa. Ajolupakurssille voi hakea vähintään 16-vuotias vakinaisesti Suomessa asuva henkilö, joka hallitsee perustaidot hevosten käsittelyssä, valjastuksessa ja ohjastuksessa. Yläikärajaa ei ole, mutta hakijan täytettyä 60 vuotta, hänen on toimitettava lääkärintodistus, jonka tarkempi määritelmä löytyy ravikilpailusäännöistä. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 25.4.2020.)

Kurssilaisen perustaidot hevosen kanssa ja pätevyys osallistua C-ajolupakurssille testataan pääsykokeella. Hakijan on pystyttävä hallitsemaan hevonen kärryiltä sekä ajamaan muiden valjakkojen kanssa ryhmässä. Pääsykokeen hyväksyy järjestäjän nimeämä lisenssivalmentaja. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 25.4.2020.)

Kurssi sisältää pääsykokeen, teorianunnit, ajoharjoitukset, kirjallisen teoriakokeen sekä käytännönharjoituskokeen. Teorianunneilla opetetaan ravikilpailusäännöt kokonaisuudessaan kurssiohjelman mukaisesti. Ajoharjoitukset sisältävät lähtötilanteen eli volttaamisen sekä ryhmässä tapahtuvan ajon harjoittelua, mikä vastaa ravikilpailujen kilpailutilannetta. Ajoharjoituksiin on osallistuttava vähintään neljä kertaa hevosen kanssa sekä yhteen ilman hevosta tapahtuvaan harjoitukseen. Mikäli

C-ajoluvan haltija haluaa oikeuden ohjastaa myös montélähdöissä, tulee hänen antaa näyte ratsustaidoistaan ja montéhevosen varustamisesta. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 25.4.2020.)

Kurssin päätteeksi järjestetään loppukokeet, kirjallinen teoriakoe ja käytäntöä testaava ajokoe. Ensimmäisenä suoritetaan 50 kysymyksen teoriakoe, joka testaa kokelaan tietämyksen ravikilpailusäännöistä. Tämän jälkeen suoritetaan ajokoe, jossa kokelas osoittaa hevosenkäsittely-, volttaus- ja ajotaitonsa. Molemmat tulee päästä hyväksytysti läpi ajoluvan saamiseksi. Kurssin suorittamisen jälkeen on lähetettävä kurssitodistus, lääkärintodistus sekä sähköinen valokuva Suomen Hippokseen. Ennen ensimmäistä kilpailua on ilmoitettava oman ajopuvun värit Suomen Hippokseen, sen voi tehdä puhelimitse, sähköpostilla tai verkossa Heppa-järjestelmässä. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 25.4.2020.)

3.2 C-montéajolupa eli mC-ajolupa

Montén eli raviratsastuksen mC-ajolupakurssin vaatimukset ovat samat kuin C-ajolupakurssilla täydennettynä montéosioilla. Lisäksi hakija antaa näytteen hevosen käsittely-, valjastustaidoista sekä volttaus- ja ohjastustaidoistaan ratsain. Kun nämä suoritukset on hyväksytty, suorituksesta annetaan todistus. mC-ajoluvan haltija saa osallistua vain montélähtöihin ja lämmittää hevosta radalla ainoastaan ratsain. Muutoin mC-ajolupaa koskevat samat määräykset kuin C-ajolupaakin. Jos mC-ajoluvan haltija haluaa hakea C-ajolupaa, se tapahtuu osallistumalla yhteen ajoharjoitukseen sekä suorittamalla C-ajolupakurssin loppukokeen kärryiltä ajaen. (Suomen Hippos ry 2020b, viitattu 25.4.2020.)

3.3 P-ajolupa

Poniaajoluvan voi suorittaa 9–18-vuotias nuori. Poniaajolupakurssille voi osallistua aikaisintaan sen vuoden kesäkuussa, jolloin täyttää yhdeksän vuotta. Ajolupa astuu voimaan kuitenkin vasta sen vuoden alusta alkaen, jonka aikana kurssilainen täyttää vähintään kymmenen vuotta.

Poniajolupakurssin alussa järjestetään pääsykoe, jolla testataan, onko hakijalla riittävät perustiedot ja -taidot kurssille osallistumiseksi. Hakijan tulee hallita ponin käsittelyyn, valmentamiseen ja ohjastamiseen liittyvät perusteet ja tuntee vähän raviurheilua. Ajolupakurssille osallistutaan omalla tai lainaponilla.

Kursseilla opetetaan ravikilpailusäännöt ja kilpailupäivän tapahtumat noin kahdeksan kurssikerran aikana. Kurssi sisältää yhteensä vähintään 12 tuntia teoriaa ja 7 tuntia käytäntöä. Kurssin päätteeksi suoritetaan kirjallinen koe, joka testaa kurssilaisen kilpailusääntötuntemuksen. Sen lisäksi kurssilainen antaa näytteen ponin käsittely-, valjastus-, volttaus- ja ohjastustaidoistaan. Loppukokeiden jälkeen ilmoitetaan hyväksytysti läpi päässeiden nimet. Kurssin järjestäjä toimittaa uusien poniajoluvallisten henkilö- ja yhteystiedot ja kaksi passikuvaa Suomen Hippokseen ajoluvan saamista varten. (Suomen Hippos ry 2020k, viitattu 25.4.2020.)

3.4 Vastuvalmentajakoulutus

Ravivalmentajalta vaaditaan vähintään 18-vuoden ikää sekä osallistuminen vastuvalmentajakoulutukseen, mikäli haluaa ilmoittaa hevosen ravikilpailuun. Jos henkilöllä on jo C-ajolupa tai muu ravikilpailuissa ohjastamiseen oikeuttava ajolupa, ei hänen tarvitse käydä vastuvalmentajakoulutusta. Vastuvalmentajakoulutuksessa keskitytään hevosen ilmoittamista ja kilpailuttamista koskeviin valmentajan vastuihin ja velvollisuuksiin. (Suomen Hippos ry 2020l, viitattu 25.4.2020.)

Koulutuksessa opetettavat asiat testataan kurssin päätteeksi teoriakokeella, joka on suoritettava hyväksytysti. Vastuvalmentajan on maksettava myös kilpailulisenssi, jotta saa oikeuden toimia hevosen valmentajana. Vastuvalmentajakoulutuksia järjestetään maakuntaradoilla C-ajolupakurssin yhteydessä sekä muulloin tarvittaessa. Koulutus kestää noin 3-4 tuntia. (Suomen Hippos ry 2020l, viitattu 25.4.2020.)

4 SÄHKÖISEN OPETUSMATERIAALIN TOTEUTTAMINEN

4.1 Työn tavoitteet ja eri oppimistyylien huomioiminen

Tavoitteena oli uudistaa sääntöjen opiskelua ajanmukaisempaan tapaan oppia asioita kuin lukea ja kuunnella pelkkää kuvittamatonta tekstiä. Tavoitteena oli muokata ravikilpailusääntöjen opetusmateriaalia siten, että sääntöjen opiskelu olisi helpompaa ja mielenkiintoisempaa ja myös opettaminen helpottuisi. Opinnäytetyönä valmistuva materiaali tulee auttamaan erityisesti lapsia ja aikuisia, joilla on jonkin asteisia oppimisvaikeuksista. Sääntöjen sisäistäminen ja hahmottaminen useammankin lukukerran jälkeen vie aikaa. Työssä huomioitiin mahdollisimman monen eri oppijan oppimistyyliä sekä haasteet oppimisessa.

Oppijaa voidaan auttaa hahmottamaan asiat helpommin kuvituksen ja äänen avulla. Kuvallisen ilmaisun keskeiset tehtävät opetuksessa ovat esimerkiksi antaa informaatioita, hahmottaa kokonaisuuksia, välittää mielikuvia sekä helpottaa muistamista ja mieleen palauttamista. (Koskinen, Mäkinen, Polvi, Santi & Tomberg 2008, viitattu 14.5.2020.) Tässä opinnäytetyössä käytetty ääni on äänitetty PowerPointin omalla äänen lisäyksellä, jonka avulla on saneltu diassa oleva ravikilpailusääntö. Puhetta käytettäessä on huomioitava, että kuulija ei kuule pelkästään sanotut sanat vaan myös puhujan sukupuolen, murteen, äänenpainot, puhetyyliin jne. Puheen tulee olla selkeätä, eikä siinä kannata esittää liian monimutkaisia asioita tai suuria lukuja. Puhuttujen osioiden tulisi pysyä alle minuutin mittaisina. On myös muistettava, että puhutun kielen ja tyylin tulee sopia kohdeyleisölle ja aiheeseen. (Bosas 2010, viitattu 14.5.2020.)

Tässä opinnäytetyössä hyödynnettiin videoita, koska video on tehokas tapa viestiä. Pelkän tekstin sijaan esimerkiksi videon näyttäminen tarjoaa monipuolisempaa ärsykettä liikkuvan kuvan ja äänen ansioista. Ajolupakurssilainen näkee mitä pitää tehdä, sen sijaan, että hänen tulisi ymmärtää pelkkä kirjoitettu tekstimuotoinen kuvaus aiheesta. (Bosas 2010, viitattu 14.5.2020.)

Jokainen ihminen on yksilö ja jokaisella on oma henkilökohtainen tapansa oppia asioita. Ihmiset voidaan jakaa karkeasti kolmenlaisiin oppijoihin. Auditivinen oppija oppii parhaiten kuuloaistin avulla. Hän oppii asiat esimerkiksi, kun joku pitää luentoa tai hän kuuntelee ääninauhaa opittavasta asiasta. Visuaalinen oppija oppii näköaistin avulla. Hän oppii katsoessaan videota, kuvia tai, kun

joku näyttää miten jokin asia tehdään. Kinesteettinen oppija oppii tuntoaistin avulla. Hän oppii opittavat asiat tekemällä tai kirjoittamalla muistiinpanot luennolta ylös. (Peda 2020, viitattu 10.5.2020.)

Työssä audittiiviset oppijat otettiin huomioon sanelemalla jokainen sääntöpykälä diolle. Näin säännöt voi opiskella vaikka pelkästään kuuntelemalla. Visuaalisille oppijoille on lisätty paljon kuvia ja videoita. Tämän lisäksi asioiden ymmärtämisen helpottamiseksi on paljon esimerkkejä. Tähän on hyödynnetty Hippoksen omilta internet-sivuilta löytyvää materiaalia, kuten Heppa-järjestelmän kautta saatavaa hevosten ravikilpailuhistoriaa. Kinesteettisille oppijoille on havainnollistettu volttilähetystapa, joka opetellaan ensin teoriassa ja sitten siirrytään käytännönharjoituksiin.

4.2 Työn suunnittelu ja eteneminen

Opinnäytetyön aihe löytyi Hippoksen verkkosivujen nuoriso-osaston opinnäytetyölistasta syyskuussa 2019. Listalla huomio kiinnittyi aiheeseen sääntöjen opetusmateriaalin uudistaminen. Sen vuoksi otettiin yhteyttä Hippoksen nuoriso- ja koulutustoiminnan koordinaattoriin Helena Hyvämäki-Mäenpäähän. Koska sääntömateriaali on laaja, päätettiin opinnäytetyö toteuttaa kahden opiskelijan voimin.

Työn suunnittelu aloitettiin heti ja visioita oli paljon, koska aihe on tekijöilleen erittäin kiinnostava. Työn alkuvaiheessa pidettiin suunnittelupalaveri, joka järjestettiin etäyhteydellä. Palaverissa olivat läsnä tekijöiden lisäksi toimeksiantajan edustajat sekä vastuopettaja. Palaverissa suunniteltiin ensimmäiset työvaiheet ja työn eteneminen, toteutusaikataulu ja työn toteutustapa. Saatiin käyttöön Hippokselta videoita eri lähetystavoista, joita oli tehty aiemmin opinnäytetyönä. Opinnäytetyö oli tehty keväällä 2018 Savonia ammattikorkeakoulussa.

Työn aloitus viivästyi, koska ravikilpailusääntöjä muokattiin erityisen paljon vuodelle 2020. Tällä ei ollut suurta merkitystä työn valmistumiselle. Osa säännöistä muuttui paljon, jonka takia joitakin niistä käsiteltiin useamman kerran sääntövaliokunnassa. Työn toteutuksen tarkempi suunnittelu voitiin aloittaa sääntöjen valmistuttua joulukuussa ja opinnäytetyön materiaali alkoi muodostua. Sääntöjen kirjoitusasun muuttamiseen ei ollut lupaa, vaan ne kopioitiin sellaisenaan ravikilpailusääntökirjan pdf-tiedostosta työhön.

Toimeksiantajan kanssa tehtiin läheistä yhteistyötä ja joulukuun puolella välissä matkustettiin Helsinkiin Hippostalolle ja Vermon raviradalle. Siellä tavattiin toimeksiantajan puolesta olevat ohjaajat ja Hippoksen raviurheilupalvelut-osaston henkilöstöä, sekä raviradalla raviradan henkilöstöä ja ravisurheilutuomareita. Heiltä opittiin paljon uutta käytännön tietoa. Toimeksiantajalle esiteltiin ensimmäisiä valmiiksi saatuja materiaaleja työstä. Vastaanotto työlle oli oikein positiivinen ja toimeksiantajalta saatiin näkökulmia ja ideoita millaista materiaalia voisi työhön käyttää. Raviurheilupalvelut-osaston vastaavat suosittelivat videoiden käyttöä niissä sääntökohdissa, joissa ne olisivat erityisen hyvä havainnollistamiskeino. Yleisen palautteen perusteella tämän tyyppiselle materiaalille on ollut tarvetta ajolupakursseilla.

Helsingin matkan jälkeen työ lähti etenemään vauhdilla ja tammikuussa pidettiin ohjaavan opettajan ja raviammattilaisen kanssa työn katsauspalaveri. Raviammattilaiselta saatiin ajatus lisätä työhön ääntä. PowerPoint-ohjelmasta löytyy saneluominaisuus, jota hyödyntäen saneltiin kaikki säännöt dioille.

Opinnäytetyötä esiteltiin Helsingissä järjestettävässä ajolupakurssiseminaarissa etäyhteyden avulla. Työ sai siellä paljon positiivista palautetta ja jatkoimme materiaalin valmistusta samaan tyyliin kuin aiemminkin. Seminaarin jälkeen työtä viimeisteltiin ja siihen lisättiin uusia videoita ja kuvia. Työ luovutettiin Hippokselle huhtikuun puolella välissä.

4.3 Työvälineet ja materiaalit

Työn toteutukseen valittiin Microsoftin PowerPoint, koska se oli ominaisuuksiltaan ja toteutustavaltaan sopivin opetusmateriaalin tekoon. Aikajanoihin ja taulukoihin käytettiin Paint-ohjelmaa ja Excel-taulukoita. Myös muita mahdollisia toteutustapoja mietittiin, mutta päädyttiin tähän ohjelmaan, koska sen käyttöominaisuudet ja toimivuus eri tilanteissa olisi lähimpänä tavoitetta. Tavoitteena oli luoda sellainen opetusmateriaali, jota pystytään käyttämään ilman verkkoyhteyttä.

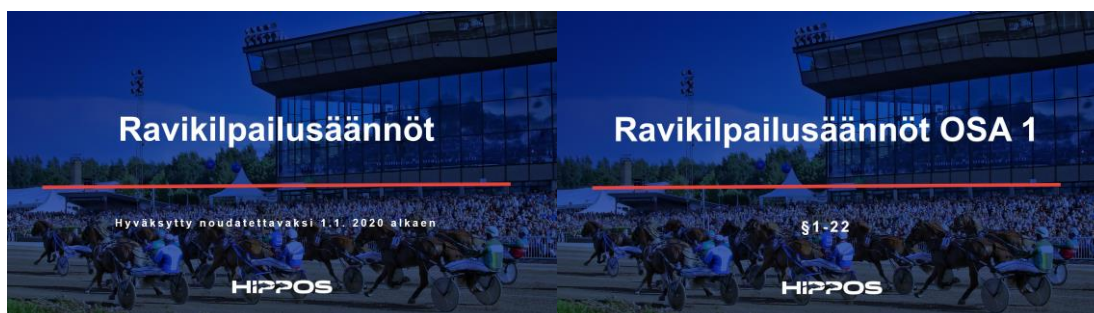
Työn edetessä tavattiin sosiaalisen median kautta helsinkiläinen harrastekuvaaja, jonka kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Hänen kuvaamiaan kuvia käytettiin visuaalisen ilmeen luomiseen vapaasti, kuitenkin huolehtien tekijänoikeuksista. Tämä helpotti paljon visuaalisen materiaalin kokoaamista. Työtä varten saatiin Hippokselta lupa käyttää heidän kuvapankkinsa kuvia, jotka sijaitsevat

Hippoksen omilla verkkosivuilla. Työssä käytetty videomateriaali saatiin Hippokselta ja Vermon raviradan työntekijöiltä. PowerPointin lisäksi työssä hyödynnettiin Paint-ohjelmaa, etenkin poniravikilpailusäännöissä, lisäämällä eri värejä helpottamaan hahmotusta ja lisäämään lasten ja nuorten mielenkiintoa oppimiseen.

5 SÄHKÖISEN OPETUSMATERIAALIN ESITTELY

Opinnäytetyön tuloksena syntyi sähköinen ravikilpailusääntöjen opetusmateriaalipaketti. Säännöt on kirjattu dioihin ja niille on lisätty kuva- ja videomateriaalia visualisoimaan ja helpottamaan ymmärtämistä. Kunkin dian sisältämä sääntö on saneltu, jotta sääntöjä voisi opetella myös itse kuuntelemalla. Työn sisältö on suunniteltu C- ja P-ajolupa- sekä vastuvalmentajakursseille. Sisältöön on lisätty myös oheismateriaalina toimivaa opetusmateriaalia. Oheismateriaalia ovat varusteopas, lääkintäohje-, suurkilpailu- ja jalostusohjesäännöt sekä kilpailukutsu ja ravien käsiohjelma.

Valmis opinnäytetyömateriaali sisältää lähes 300 diaa. Työn tiedostokoko kasvoi niin suureksi kuvien, videoiden, äänitteiden ja muun sisällön myötä, että päädyttiin jakamaan materiaali neljään osioon. Osiot sisältävät keskenään samankaltaisia sääntöjä ja ne on näin ollen rajattu sääntöjen sisällön mukaan. Kuitenkin ne ovat kooltaan lähes yhtä suuria. Osan ensimmäisessä diassa kerrotaan, monesko osio on kyseessä ja mitkä sääntöpykälät se sisältää (kuvio 2).

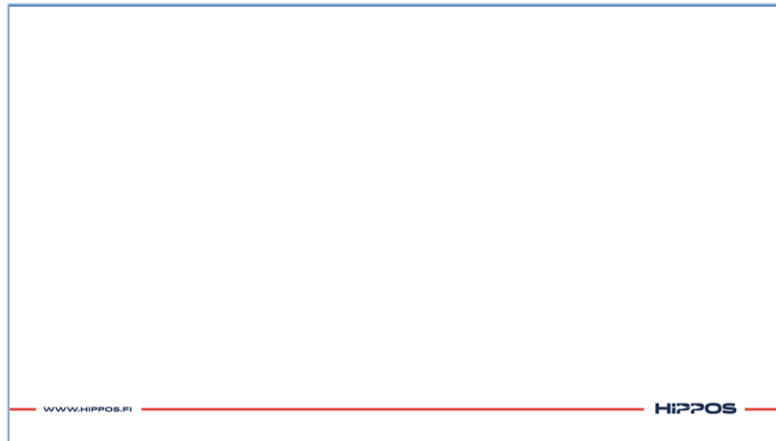

KUVIO 2. Jokainen diaosio alkaa samalla dialla, josta käy ilmi, että kyseessä on ravikilpailusäännöt sekä päivämäärä, jolloin ne on hyväksytty noudatettavaksi. Toisessa diassa on merkitty, monesko osio on kyseessä ja sen sisältämät sääntöpykälät.

Materiaalia ei julkaista vapaaseen käyttöön, vaan materiaali luovutetaan ainoastaan ajolupa- ja vastuvalmentajakurssilaisten käyttöön. Tämän vuoksi dioja ei myöskään julkaista tässä työssä edes liitteenä pdf-muodossa.

5.1 Dian perusrakenne

Diojen perusrakenne on Hippokselta saatu valmis diapohja. Diapohjissa lukee, kenen hallinnoima materiaali on, koska Hippoksen logo ja verkkosivuosioite ovat jokaisessa diassa (kuvio 3).

KUVIO 3. Hippoksen diapohja, jossa on Hippoksen logo sekä verkkosivuosioite.

Kaikki materiaalipaketin diat on jollain tapaa kuvitettu joko aiheeseen liittyvällä kuvalla tai taustakuvalla. Sääntöjen käsittelyn helpottamiseksi diat on animoitu, jotta ohjaaja voi itse rytmittää sääntöjen esittelyä ja paljastaa tekstiä sen mukaisesti. Sääntöjen sanelun pystyy itse käynnistämään diasta, milloin itse sen haluaa siinä kuuluvan. Monet sääntöpykälät ovat laajoja ja sisältävät paljon tekstiä. Tämän takia ne on jaettu lukemisen helpottamiseksi useammalle dialle (kuvio 4).

KUVIO 4. Esimerkki pitkän sääntökokonaisuuden jakamisesta usealle dialle.

5.2 Havainnollistaminen

Havainnollistamiseen käytettiin tiivistelmiä, ajatuskarttoja, kysymyksiä sisältäviä kertausdioja, kuvia ja videoita. Kuvia käytettiin taustakuvina ja aiheeseen liittyvinä tilannekuvina (kuvio 5). Videoilla havainnollistettiin käytännön harjoittelua, esimerkiksi ravikilpailujen lähetystapoja.

28 § Käsiohjelma

- Kilpailuja järjestävä yhteisö laatii kilpailuja varten käsiohjelman, jossa on oltava seuraavat tiedot:
 - kilpailujen järjestäjän nimi
 - kustakin lähdöstä lähtöjen kilpailuvärit, juostava matka, sarjamääritys, palkinnot ja kilpailukohtaiset hevostiedot, joista ilmenevät hevoskohtaiset tiedot ja omistaja-, ohjastaja- ja valmentajatiedot
 - verrattelijat
- Kilpailupäivänä toimessa olevat kilpailusääntöjen pykälässä 4 mainitut toimihenkilöt ja Toto-peliohjeet tulee olla saatavilla järjestävän radan internetsivuilla ja kilpailupaikalla.

Hippos kuvapankki/Ville Vuorinen

WWW.HIPPOS.FI **HIPPOS**

KUVIO 5. Tässä kuvassa näkyy perusdia, johon on liitetty tekstiä vastaava kuva.

Hyvin laajojen sääntökokonaisuuksien kertaamiseen käytettiin tiivistelmiä ja ajatuskarttoja. Kuviossa 6 on esimerkki ajatuskarttakuvasta, johon on tiivistetty sääntöpykälän tärkein sisältö. (kuvio 6) Työ sisältää muitakin samantapaisia tiivistelmiä ja korostuksia, joissa on käytetty värejä tarkentamaan tärkeitä asioita, esimerkiksi teksti on punaisella värillä.

Yleiset määräykset

1 § Ravikilpailut

- Suomen Hippos ry, jäljempänä Suomen Hippos, johtaa ravikilpailutoimintaa Suomessa.
- Se myöntää luvan kilpailujen järjestämiseen sekä määrittelee järjestämiseen liittyvät ehdot.
- Ravikilpailujen järjestäjällä tulee olla lain edellyttämä huvittaisuuden järjestäjän vastuuvakuutus.
- Jokaisen ravikilpailuihin osallistuvan hevosen omistaja sitoutuu ottamaan hevosekseen Suomen Hippoksen hyväksymän paikallisen kilpailuvakuutuksen.
- Niissä lähdöissä (esimerkiksi näyttölähdöt), joissa eivät kilpailusäännöt ole voimassa, järjestäjän on huolehdittava riittävästä lisävakuutuksesta. Lisäksi on edellä mainittuihin lähtöihin osallistuvien hevosten omistajilta oltava lupa hevosen osallistumiseen.
- Suurkilpailujen järjestäminen edellyttää Suomen Hippoksen myöntämää lupaa ja hyväksymiä kilpailusääntöjä, joita noudatetaan ravikilpailusääntöjen ohella. Ravikilpailut-lähdöt luokitellaan pykälässä 23.

Suomen Hippos jättää päätöksensä

- Hyväksyy kilpailujen järjestämisen
- Hyväksyy ajatuskartat
- Hyväksyy kilpailusääntöjä
- Hyväksyy kilpailusääntöjä

Kilpailusääntöjen mukaisesti

- Kilpailusääntöjen mukaisesti
- Kilpailusääntöjen mukaisesti
- Kilpailusääntöjen mukaisesti

Suomen Hippoksen hyväksymiä kilpailusääntöjä

- Suomen Hippoksen hyväksymiä kilpailusääntöjä
- Suomen Hippoksen hyväksymiä kilpailusääntöjä
- Suomen Hippoksen hyväksymiä kilpailusääntöjä

WWW.HIPPOS.FI **HIPPOS**

Hippoksen kuvapankki/ Laura Laakso

KUVIO 6. Ensimmäinen sääntöpykälä, jossa on ajatuskartta oppimisen tukena. Diassa on käytetty myös värejä ja taustakuvaa.

Asioiden kertaamiseksi lisättiin kysymysdioja sääntökokonaisuuksien jälkeen. Kysymysdioissa on esitetty kysymys ja vihjeenä annettu kuva, jonka jälkeen animaationa saa myös vastaukset esille kuvan viereen (kuvio 7).

KUVIO 7. Esimerkki kysymysdiasta, joka on animoitu ja siinä ovat vihjekuvat sekä vastaukset.

Työssä on käytetty kuvakaappauksia Hippoksen verkkosivuilta niiden sääntöpykälien kohdalla, joissa käsitellään kilpailemiseen ja hevosen tai ponin rekisteröimiseen liittyviä asioita. Kuvakaappauksia muokattiin väreillä korostamalla tärkeimmät asiat lisäämällä kuviin ympyröitä ja viivoja kiinnittämään huomiota opetettuun asiaan. Alla esitettyssä kuvassa on pyritty saamaan lukija hahmottamaan, millä tavalla varsa voidaan saada kilpailurekisteriin, jos sen isää ei ole kantakirjattu lämminveriravihevosten kantakirjaan. Kuvassa on ympyröity varsan isän ja emän omistajan nimet, koska niiden täytyy olla samat astutusshetkellä, jotta varsa saa kilpailuoikeuden. Kuvassa on ympyröity myös varsan kasvattaja, joka luonnollisesti täytyy olla sama kuin isällä ja emällä (kuvio 8).

16 § Kantakirjaan ja kilpailurekisteriin merkitseminen

- Astutusshetkellä jalostukseen hyväksytyn oriin jälkeläinen saa kilpailuoikeuden.
- Edellä olevasta poiketen kilpailuoikeuden saavat myös sellaisen jalostukseen hyväksyttömän oriin jälkeläiset, jotka ovat syntyneet oriin omistajan astutusshetkestä varsomishetkeen omistamista orilla ja lammoilla.
- Oriin ja tamman tulee olla kokonaan saman henkilön tai yhteisön tai samojen henkilöiden omistuksessa ja hallinnassa kaikissa rekistereissä astutusshetkestä varsomishetkeen.

Astutusvuodesta 2011 alkaen jalostukseen hyväksyttömän lämminverisen ravihevosen jälkeläisellä ei ole oikeutta kasvattajapalkkioihin eikä muihin Suomen Hippoksen kautta maksettaviin kasvatukseen tukiin. Jos tamma on astutettu ulkomailta, käytetyn oriin on tullut täyttää kyseisessä maassa yleiseen siitoskäyttöön liittyvät vaatimukset, jotta varsa saisi kilpailuoikeuden. Suomen vuokratun oriin tulee olla hyväksytty jalostuskäyttöön Suomessa, jotta sen jälkeläiset saisivat kilpailuoikeuden. Kantakirjaan merkitty suomenhevonen tai lämminverinen hevonen voidaan merkitä Suomen Hippoksen kilpailurekisteriin, jos sillä on kilpailuoikeus.

Luk. #11111 SM 1-AL-0458	
Kantakirja	01
Reisi	01001001
Liik.	Lämminverisen Raudat
Syntymäpäivä ja -maa	24.12.2014 Suomi
Kuoli	14.12.2015
Asuinpaikka	Koti, Pöytävaara
Asuinpaikka	01001001001001001001
Tuotantotyyppi	01001001001001001001
Daydream Kemp	5-02-1512
Kasvatettu	Tammi
Reisi	01001001
Liik.	Lämminverisen Raudat
Syntymäpäivä ja -maa	21.12.2015 Suomi
Kuoli	28.12.2014
Asuinpaikka	01001001
Asuinpaikka	01001001001001001001
Kasvatettu	01001001001001001001

Luk. Skyfaller 246001100511443	
Kantakirja	01
Reisi	01001001
Liik.	Lämminverisen Raudat
Syntymäpäivä ja -maa	20.12.2014 Suomi
Kuoli	25.12.2015
Asuinpaikka	01001001
Asuinpaikka	01001001001001001001
Tuotantotyyppi	01001001001001001001

Kuva: Veera Leinonen

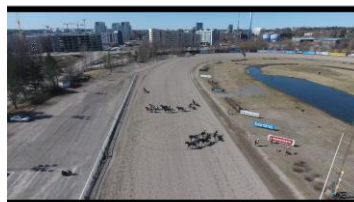
KUVIO 8. Esimerkki diasta, joka on kuvakaappauksina otettu Hippoksen verkkosivuilta ja muokattu Paint-ohjelmalla samaan kuvaan käyttäen asian tarkentamiseen punaisia rengastuskuvia.

Opetuksen ja havainnollistamisen apuna dioissa käytettiin videoita esimerkiksi eri lähetystavoista, kuten autolähetyksestä, linjalähetyksestä sekä volttilähetyksestä. Videon avulla kokelas pystyy hahmottamaan paljon helpommin, miten volttaaminen toimii. Volttusharjoittelu on vaikeimpia opettavia käytännönasioita ajolupakursseilla. Siinä ohjastajan pitää pystyä toimimaan hevosensa kanssa ryhmässä ja jokaisen on löydettävä oma lähtöpaikkansa kolaroimatta toisen valjakon kanssa. (kuvio 9)

Volttausta käytännössä

Volttausta käytännössä

WWW.HIPPOS.FI HIPPOS HIPPOS

Video: Timo Koljonen

Video: Timo Koljonen

KUVIO 9. Demo dia drone-kameralla kuvattuna volttilähetysharjoittelusta.

5.3 Lomakkeet ja sääntöjä täydentävä oheismateriaali

Sääntöjen lisäksi opetusmateriaalipakettiin sisällytettiin lomakkeita ja muuta täydentävää oheismateriaalia. Ravikilpailusäännöissä mainitaan täytettävät lomakkeet, joita vaaditaan henkilöiden ja hevosten tietojen täydentämiseen Suomen Hippokselle. Dioihin on laitettu esimerkkejä, miltä kyseiset lomakkeet näyttävät, jotta ne tulisivat kurssilaiselle tutuksi (kuvio 10).

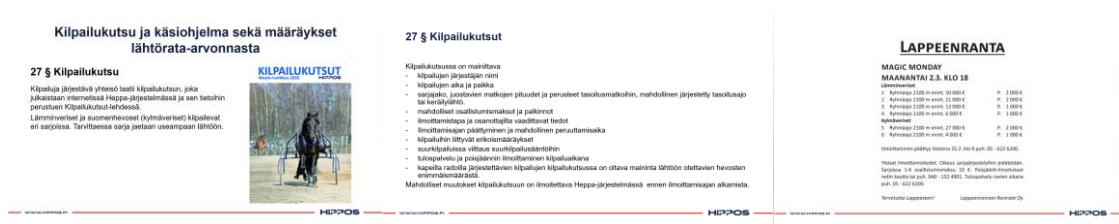
16.5. Omistajanvaihdos ja palkintojenmaksun tilitiedot

- Omistajanvaihdos tulee toimittaa Suomen Hippokseen aina ennen kilpailuun ilmoittamista, kuitenkin viimeistään 14 vuorokauden kuluessa omistajanvaihdoksesta.
- Omistajan tilitiedot on toimitettava ennen kuin hevonen ilmoitetaan kilpailuun.
- Omistajanvaihdoksen rekisteröimisestä peritään maksu hevosen ostajalta.
- Myöhästyneestä ostajan ilmoituksesta peritään korotettu maksu.
- Jos omistajanvaihdoksen ilmoittaminen lyödään laimin, hevonen määrätään kilpailukieltoon.
- Omistajanvaihdokseen liittyvät määräykset ovat saatavilla Suomen Hippoksesta.

WWW.HIPPOS.FI HIPPOS

KUVIO 10. Esimerkki lomakkeen käytöstä diassa.

Ravikilpailusäännöissä kerrotaan eri oheissäännöistä ja materiaalista. Niistä on pyritty kertomaan mahdollisimman laajasti, esimerkiksi kilpailukutsu on liitetty kuvineen ja tulkitsemisohjeineen dioihin. Muita oheismateriaaleja ovat esimerkiksi lääkintäohje-, suurkilpailu- ja jalostusohjesäännöt sekä varusteopas. Nämä kaikki löytyvät Hippoksen internet-sivuilta, mutta opetuksen helpottamiseksi lisättiin osasta esimerkkejä dioihin (kuvio 11).

KUVIO 11. Esimerkki kilpailukutsu-lehden esittelystä diassa.

5.4 Poniravikilpailusäännöt

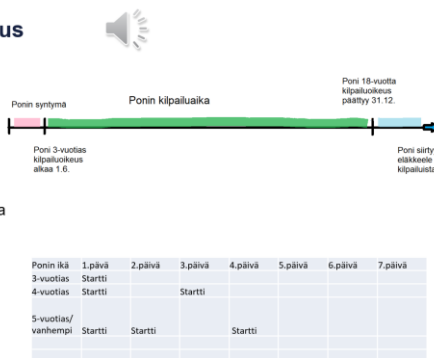
Poniravikilpailusäännöt ovat sääntöjä, jotka poikkeavat hevosten ravikilpailusäännöistä. Poniravikilpailusäännöt löytyvät omana kokonaisuutena sääntökirjan lopusta. Lapset ja nuoret opiskelevat samat ravikilpailusäännöt kuin C- ja mC-ajolupakursseilla, kuitenkin poiketen niiltä osin, jotka on sovellettu poneille sopiviksi. Säännöt on sijoitettu tässä työssä heti ravikilpailusääntöpykälän yhteyteen kyseisen pykälän kohdalle opettamisen helpottamiseksi.

Opinnäytetyössä on huomioitu lapset ja nuoret poniravikilpailusäännöissä poniaiheisilla ja paljon värejä sisältävillä dioilla. Dioista on haluttu lasten iät huomioiden helposti omaksuttavia. Säännöt on haluttu esittää lapsille mahdollisimman yksiselitteisesti. Esimerkiksi ponin kilpailuiän hahmottamiseksi on tehty aikajana sekä taulukko ja niissä on käytetty erilaisia värikoodeja (kuvio 12).

19 § Ponin ikä ja kilpailuoikeus

Kuten ravikilpailusäännöissä, mutta poikkeuksena: Ponin kilpailuoikeus alkaa **3-vuotiaana 1.6.** ja päättyy **18-vuotiaana 31.12.**

- Kolmevuotiaat saavat omien sarjojensa lisäksi kilpailla samoissa lähdöissä vanhempien ponien kanssa, mutta vain kerran seitsemän päivän aikana.
- Neljävuotiaat saavat kilpailla kaksi kertaa seitsemän päivän aikana, mutta eivät kahtena peräkkäisinä päivinä ja vain yksi lähtö/päivä sallitaan.
- Edellä mainittuja vanhemmilla poneilla voidaan osallistua yhteen lähtöön päivässä ja enintään kolmeen lähtöön seitsemän päivän aikana.

WWW.HIPPOS.FI

HIPPOS

KUVIO 12. Aikajanan ja taulukon käyttöä ponin iän ja kilpailuoikeuden esittämiseen.

Työhön kuvattiin oikeita tilanteita, yksi oli ponin mittaamisen suorittaminen Hevosjalostusliiton mittaajan toimesta. Tällä haluttiin kuvata, miltä tilanne konkreettisesti näyttää, kun poni täytyy mitata ennen kuin se saa juosta kilpaa ensimmäistä kertaa raveissa. (kuvio 13)

20 § Tunnistaminen ja mittaus

- Kaikki ponit tunnistetaan **aina** ennen ensimmäistä kilpailuaan.
- Ulkomaan rekisterissä kilpailuun osallistuvat ponit tunnistetaan ennen jokaista kilpailuaan.
- Ponit mitataan **3-6-vuotiaana ennen vuoden ensimmäiseen kilpailuun ilmoittamista**. Loppumittaus suoritetaan 7-vuotiaille tai vanhemmille poneille ennen vuoden ensimmäiseen kilpailuun ilmoittamista.
- Mittauksen suorittaa Suomen Hippoksen kouluttama mittaaja.
- Mittaukseen liittyvät määräykset ovat saatavissa Suomen Hippoksesta.

Ympäri Suomea raviradat ja Hevosjalostusliitot järjestävät yleisiä mittauspäiviä, missä suoritetaan viralliset mittaukset.

Kuvat: Veera Leinonen

WWW.HIPPOS.FI

HIPPOS

KUVIO 13. Diaan on kuvattuna todellinen ponin mittaustilanne.

Pyrittiin helpottamaan asioiden hahmottamista esimerkkien avulla. Otettiin kuvankaappauksia esimerkiksi realistisista ponien kilpailusarjoista ja korostettiin väreillä niitä, jotta ne jäisivät paremmin nuorten mieleen. Seuraavassa kuviossa on esimerkkinä eri sarjamäärityksiä, joiden perusteella poneja jaetaan juoksemaan toisiaan vastaan kilpailuissa. Kilpailevat ponit ovat eri tasoisia ja näin niille annetaan tasoitusperusteita, joiden mukaa ne antavat tasoitusta toisilleen. Tämän tyylisiä dioja asioiden hahmottamiseen käytettiin paljon. Otettiin sääntöön liittyen esimerkki Hippoksen verkkosivuilta kuvakaappauksena ja muokattiin se sääntöön sopivaksi kuvaksi (kuvio 14).

37 § Ilmoittaminen kilpailuihin kotimaassa ja ohjastajan valinta

Kuten ravikilpailusäännöissä, mutta poikkeuksena:

- Ponin saa ilmoittaa ravilähtöön, jos se täyttää kaikkien muiden määräyksien lisäksi sarjamäärityksen kriteerit.
- Pisin takamatka hyvitykset huomioon ottaen voi olla 400 metriä.
- Jos sarjamäärityksen perusteella poni saa enemmän takamatkaa, se ei ole oikeutettu osallistumaan lähtöön.
- Mikäli sarjaan ei voi ilmoittaa ponia 400 metrin takamatkalle, sarjamäärityksessä on mainittava minkä ennätyksen omaavat ponit ovat oikeutettuja osallistumaan lähtöön. "Pisin takamatka" –merkintää ei saa käyttää ponilähdöissä.

Shetlanninponit 31 Tas.ajo 1140 m 2.41.4 ja hit. p. 3.0 + 20 m/3,1 s P. 100 €
Shetlanninponit 31 Ryhmäajo 1140 m 2.30.0 ja hit. P. 100 €
Shetlanninponit 31 Tas.ajo 1120 m p. 2.55.0 + 20 m/2,7 s P. 100 €
B-kategorian ponit 32 Tas.ajo 2120 m p. 2.03.0 + 20 m/1,8 s P. 100 €

Esimerkki sarjamäärityksiä.
Kuva: Veera Leinonen

WWW.HIPPOS.FI

HIPPOS

KUVIO 14. Esimerkkejä ponien kilpailusarjoista.

6 POHDINTAA

Tähänastisilla ajolupakursseilla ravikilpailusäännöt on opetettu ilman sähköistä opetusmateriaalia, mikä on ollut haastavaa niin kurssien vetäjien, kuin kurssilaisten kannalta. Opinnäytetyönä teke-
mällemme sähköiselle opetusmateriaalille, jota voi tarvittaessa muokata ja säännöt on havainnol-
listettu, on ollut tarvetta jo pidempään. Tämän opetusmateriaalin tekeminen oli meille siis loistava
keino esittää ammattitaitoamme ja perehtyneisyyttämme alaan.

Opinnäytetyönä syntyi uusi materiaalikokonaisuus, jossa visualisoitiin ravikilpailusääntöjä ja siihen
käytettiin monipuolisesti eri havainnollistamiskeinoja. Näitä keinoja olivat muun muassa liittää ravi-
kilpailusääntöihin kuvia, videoita, taulukoita ja aikajanoja. Saimme visualisoitua sääntöjä hyvin li-
säämällä työhön monipuolista sisältöä. Toivomme työstä olevan hyötyä tulevaisuudessa ajolupa-
kursseilla ja ensimmäisten palautteiden perusteella työn vastaanotto on ollut positiivista.

Työn tekeminen oli antoisaa sekä kiinnostavaa, koska työn aikana tuli kerrattua jokainen ravikilpai-
lusääntö ja myös sääntöjen uudistukset tulivat tutuiksi. Olemme tyytyväisiä siihen, miten hyvin
saimme säännöt visualisoitua, vaikka joidenkin sääntöjen kohdalla se oli aluksi haastavaa. Et-
simme jokaiseen sääntöön soveltuvan tavan esittää se visuaalisesti. Mikäli se ei ollut mahdollista,
toimme visuaalista ilmettä taustakuvan avulla. Joidenkin materiaalien hankkiminen työtä varten oli
haastavaa, mutta saimme niitä käyttöömme monipuolisesti.

Opinnäytetyön kirjallisen raportoinnin osuus oli molemmille tekijöille haastavaa. Kun sisältö alkoi
hahmottua, kirjoittaminen lähti etenemään hyvin. Pedagogisuus rajattiin työstä pois, mutta eri op-
pimistyytlejä esiteltiin jonkin verran. Suomen Hippoksen sivuilla kerrotaan kaikki virallinen tieto Suo-
men raviurheilun sisällöstä ja siksi se valikoitui raviurheilun esittelyn tietoperustaksi ja toimintaym-
päristön kuvaamiseksi. Lähteenä käytetty Suomen Hippoksen internet-sivusto oli molemmille jo
entuudestaan tuttu. Tiedonhaku ja muiden lähteiden etsiminen oli haastavaa. Kirjallisen tuotoksen
laajuuteen olemme lopulta tyytyväisiä ja saimme käsiteltyä niitä asioita, mitä halusimmekin.

Opinnäytetyön aikana tehtiin tiivistä työelämäyhteistyötä toimeksiantajien kanssa. Uskomme tästä
olevan hyötyä tulevaisuudessa opintojen jälkeen. Retki Helsinkiin oli hyvin antoisaa ja siellä tapa-

simme paljon ravialan ammattilaisia. Suomen raviurheilun keskuksen eli Hippos-taloon pääseminen oli koko opinnäytetyöprosessin hienoin osuus. Alan ammattilaisten kanssa verkostoituminen toi myös varmasti paljon hyötyä tulevaisuudessa.

Tätä työtä voi tulevaisuudessa kehittää edelleen ja sitä pystyy laajentamaan lisäominaisuuksilla. Osaan säännöistä pystytään liittämään esimerkkivideoita eri ajotilanteista, joita tapahtuu kilvanajotilanteissa. Eri sääntöosioihin voi lisätä kertaustehtäviä syventämään opetettuja asioita. Sääntöjen lisäksi ajolupakursseilla opetetaan muitakin sääntöjä liittyen lääkintään, varusteisiin sekä suurkilpailuihin ja jalostukseen, joista voisi työstää diamateriaalia materiaalipaketin yhteyteen.

Työtä on helppo hyödyntää vastaisuudessa etäopiskeluun sekä itsenäiseen opiskeluun. Tulevaisuudessa työn muuttaminen verkko-opiskelumateriaaliksi ja verkossa tentittäväksi teoriakokeeksi ei olisi mahdoton ajatus. Loppukokeen harjoitusaineistosta voisi kehittää autokoulun tapaisen virtuaalisen harjoituskokeen. Tämä voisi myös tehostaa oppilaiden harjoittelua varsinaiseen loppukokeeseen, mikä taas lisäisi sääntöjen opiskelua itsenäisesti. Toimeksiantaja lisää tekemämme opetusmateriaalin heidän omalle oppimisalustalleen, josta työtä pystytään hyödyntämään ajolupakursseilla.

LÄHTEET

Bosas, J. 2010. Multimedia opiskelumateriaalin tuotannossa. Vaasan ammattikorkeakoulu. Liiketalous ja matkailu. Opinnäytetyö. Viitattu 14.5.2020, <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/16597/MULTIMEDIA%20OPIKELUMATERIAALIN%20TUOTANNOSSA.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Koskinen, A., Mäkinen, J., Polvi, A., Santi, S. & Tomberg, V. 2008. Visuaalinen havainnollistaminen ammattien opetuksessa. Tampereen ammattikorkeakoulu. Opettajankoulutuksen kehittämishanke. Viitattu 14.5.2020, https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/8171/Koskinen.Ari.et_al..pdf?sequence=1&isAllowed=y

Peda 2020. 2.3. Oppimistyyli. Viitattu 10.5.2020, <https://peda.net/loimaa/peruskoulut/puistokadunkoulu/kirja-arkisto/oppilaanohjaus/opekirja/oppilaanohjaus/op/oppimistyyli>

Suomen Hippos ry 2020a. Suomen Hippos ry. Viitattu 11.5.2020. https://www.hippos.fi/suomen_hippos_ry/suomen_hippos_ry

Suomen Hippos ry 2020b. Ajolupakurssi. Viitattu 7.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/ohjastajat_ja_valmentajat/ajolupakurssi

Suomen Hippos ry 2020c. Raviurheilu Suomessa. Viitattu 16.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu_lajina/raviurheilu_suomessa

Suomen Hippos ry 2020d. Säännöt. Viitattu 16.4.2020, <https://www.hippos.fi/raviurheilu/saannot>

Suomen Hippos ry 2020e. Raviurheilu lajina. Viitattu 16.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu_lajina

Suomen Hippos ry 2020f. Ravien historia. Viitattu 16.4.2020, https://www.hippos.fi/files/169/ravien_historia.pdf

Suomen Hippos ry 2020g. Suomen raviradat. Viitattu 16.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu_lajina/suomen_raviradat

Suomen Hippos ry 2020h. Ravikilpailusäännöt. Viitattu 16.4.2020, <https://www.hippos.fi/raviurheilu/saannot/ravikilpailusaannot>

Suomen Hippos ry 2020i. Sääntöjen valvonta. Viitattu 16.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/saannot/ravikilpailusaannot/saantojen_valvonta

Suomen Hippos ry 2020j. Ohjastajat ja valmentajat. Viitattu 25.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/ohjastajat_ja_valmentajat

Suomen Hippos ry 2020k. Poniajolupakurssi. Viitattu 25.4.2020, <https://www.hippos.fi/nuoriso/po-niraviurheilu/poniajolupakurssi>

Suomen Hippos ry 2020l. Vastuuvalmentajakoulutus. Viitattu 25.4.2020, https://www.hippos.fi/raviurheilu/ohjastajat_ja_valmentajat/vastuuvalmentajakoulutus